

Monumentnummer*: 518220

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 4 december 2000
Kadaster deel/nr: 15367/30

*Monumentnaam***

Spoorbrug

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Ravenstein	Oss	Noord-Brabant

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Ravenstein	Maasdijk

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>
RAVENSTEIN	C	967		
NIFTRIK	B	254		
NIFTRIK	B	82		
RAVENSTEIN	C	821		
NIFTRIK	B	284		
RAVENSTEIN	C	968		

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

SPOORWEGBRUG over de Maas, gebouwd in de spoorlijn tussen Tilburg en Nijmegen, waarvoor in 1871 door de staat aan Alexander Brodgen, Engels parlementariër, concessie werd verleend. De brug, gelegen tussen Noord-Brabant en Gelderland, is naar de dochter van de Engelsman de Edithbrug genoemd en was lokaal bekend als de Whiskeybrug. In 1937 werd de enkelsporige vakwerkbrug (gebouwd door een Engels architect) vervangen door de huidige stalen staafboogbrug. Ten gunste van de scheepvaart en de ijzdoorgang is het aantal oude pijlers (1872-'74) bij de bouw van de nieuwe brug (1937-'39) met één teruggebracht. In de Tweede Wereldoorlog werd de brug tweemaal vernield. Kort na de oorlog is de Edithbrug gerepareerd, aan de westelijke zijde is een smalle loopbrug gehangen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Omschrijving

De huidige brug bestaat uit de twee landhoofden en vier pijlers in baksteen met gebosseerde hardstenen hoekblokken van de eerste brug (1872-'74) en een vijfde pijler (in de Maas) uit 1937, alle met een breedte geschikt voor dubbelspoor en voorzien van betonnen dekplaten. Van belang is het zandstenen portretreliëf in geprofileerde hardstenen omlijsting op de zuidelijke rivierpijler. De inscriptie luidt: "De eerste steen gelegd door Anne Edith Brogden 31sten augustus 1872". Het portret stelt Edith voor. Bij de bouw van de nieuwe brug zijn de landhoofden met baksteen en beton versterkt. De bovenbouw bestaat uit een verstijfde staafboogbrug van vier delen (elk 62 meter lengte, 11,80 meter hoog) en (aan de Gelderse zijde) een deel zonder bogen (86 meter), met een totale lengte van 400 meter. De hoofdliggers worden door dwarsliggers verbonden. Het materiaal is geklonken en soms gelast profielijzer en plaatijzer. Onder de bovenbouw hangen verrijdbare schildersbruggen. Ook de enkelsporige dijk, die vanaf de Maasdijk te Brabant door de uiterwaarden naar de brug leidt, behoort tot het kunstwerk.

Waardering

Het object is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorisch belang als getuigenis van een sociaal-economische en infrastructurele ontwikkeling, namelijk de overbrugging van de grote rivieren in het kader van de spoorwegaanleg in de negentiende eeuw, het is tevens van belang als voorbeeld van een technische en typologische ontwikkeling. Het heeft ensemblewaarden wegens de markante ligging die de belevingswaarde van landschap en stadsbeeld ter plaatse verhoogt. Het geheel is gaaf bewaard gebleven.

Hoofdcategorie

Weg- en waterbouwkundige werken

Subcategorie

Brug(C)

Functie

Spoorbrug